

III D.

Vårt luftverns stilling nu.

Til K.B.

Ta bare en
kopi
+ denne

Materiellet.

Det meste av vårt luftvernmateriell er anskaffet under verdenskrigen eller umiddelbart etter.

Det er klart at dette materiell er umoderne og har liten forsvarseffekt. 15 - 20 år for materiell, som må følge flymateriellens utviklingstempo er en anseelig alder.

Fordringene til rekkevidde, presisjon og tempo under skytning er idag betydelig skjerpet. Delvis har også de anvendte metoder skiftet.

1. Skytset.

a) Våre luftvernkanoner har for en vesentlig del en så liten rekkevidde at de knapt når de angrepshøider man idag regner med.

Den nye luftvernkanon M/32 danner en unntagelse. Den er laget etter de nyeste prinsipper og har gode ildmuligheter under forutsetning av betjening med moderne ildledningsmateriell.

Vi disponerer idag 4 av disse kanoner.

b) Maskinkanoner mangler helt. Det er særlig beklagelig for vårt land, hvor en flerhet av våre viktigste forsvarsobjekter er små av utstrekning, Skal et luftangrep mot disse få så stor treffprosent at foretagendet er lønset, blir angrepshøiden så lav at et forsvar med moderne 40 mm maskinkanoner ansees fuldt til-
kelig.

Den moderne bombefly taktikk - stor utnyttelse av luftens lende - d.v.s innpangning i skjulende skytag med nedduking over målet forlanger dessuten alltid et maskinl forsvar ved siden av de øvrige forsvarsmidler. Og ved den mobile har er det sansynligvis nok meget elastiske type som har størst beredelse ved luftvernoppgaver.

c) Mitraljoser.

Den eneste del av vårt luftforsvar er rimelig bestykt idag, er lavforsvaret. Vi har gode mitraljoser i et forholdsvis stort antall.

d) Ammunisjon.

Beholdningene er minimale. Spørsmålet om tilfredsstillende sporlysammunisjon er ikke løst.

2. Instrumenter.

a) Centralsikter.

For å opnå en god treffprosent bør en helst ha helautomatiske centralsikter. ~~(Eris)~~

Vi har kun 1 sådant sikte (system Gam) og 3 under bestilling for Oslo luftforsvar.

Forøvrig er der under arbeid herhjemme enkle centralsikter (B) som idlertid ikke er automatiske. De er allikevel betydelig bedre enn det gamle siktemateriell som er helt foreldet. Vi må dessverre ennå nytte dette ved de fleste av våre batterier.

b) Lyskastere og lytteapparater.

Vi har bare 1 moderne lyskaster 150 cm.

Forøvrig kun 90 cm, som ikke kan moderniseres. Desses maksimale rekkevidde er 3500 m.

Vi har 1 moderne lytteapparat, forøvrig eldre lytteapparater hvis chanser fremfor det ubevebnede ore ikke er stor. Styringen for lyskasterne er primitive.

~~Med andre ord~~ ^{Det betyr at} vårt nattforsvar mot luftangrep er illusorisk.

c) Høidemålere.

Vi har 1 moderne stereoskopisk høidemåler og under bestilling ³ stk.

Høidemålingen ved de fleste av våre batterier blir derfor utført ved gamle 2 stasjonerapparater (Hartree) som har liten rekkevidde (ubevebnet ore), er sentvirkende og gir ofte forvekslinger av måleobjektet.

Muligheter for innenlands fabrikasjon av skyts og ammunisjon.

Vi fabrikerer våre kanoner og mitraljøserselv. Bikkelses ammunisjonen, unntatt urverksrør.

For tiden er det neppe sansynlig å kunne påregne leveranse av et større antall maskinkanoner fra utlandet. Fabrikasjonen bør og kan optas ved vår våbenindustri (med lisens)

Instrumenter.

Selautomatiske centralsikter, stereoskopiske avstandsmålere, lyskastere og lytteapparater kan f.t. ikke skaffes innenlands. Når unntatt det optiske materiell kan man vel si at mulighetene for igangsettelse av en fabrikasjon herhjemme

B. Personell.

Av det personell som idag disponeres til vårt luftforsvar er 20% av eldre årsklasser hvis luftvernutdannelse idag ikke holder mål. De trenger repetisjonsøvelser. 30% er usøvet (de fritrukkne).

Det befall som for en stor del er opsatt i de høiere taktiske stillinger (batterichefer o.l.) har praktisk talt ingen rutine. De har gått et skytekursus og har hatt selvstendig kommando i ca. 10 min. over et par avprossete kanoner noen få ganger.

Når hertil kommer et lite solid grunnlag (jfr. den nuværende befalsordnings minimale utdannelse) må man bli betenkelig.

Ytterligere skal påpekes et spesielt forhold:

På grunn av vanskelighetene med å få etablert et fruktbringende samarbeide med fly-vevåbnene har personellet praktisk talt ingen øvelse mot hurtiggående fly eller flyformasjoner. Øvelsen mot nattfly er et minimum, likesom øvelsen mot fly i feltmessige hold. Det er kun unntaksvis at luftvernregimentet har hatt målfly over 2000 m.

~~Den~~ ^{Rekrutteringen} av personellet er idag av særlig god kvalitet og lover godt for fremtiden når vi får ^{mere} bedre øvelser.

Men ^{for} tilgangen har vært/liten og er fremdeles minimal (20 befals elever og ca. 300 str. menige).

Oppsetningen idag.Aktivt forvar.

Luftvernregimentet oppsetter f.t. kun 5 faste luftforsvar ved mobilisering i 1ste omgang. Disse forvar er konsentrert på Østlandet.

Angrep på disse mål som betraktes som 1ste ordens vil virke lammende på forsvarsviljen og krigsproduksjonen.

Også de øvrige landsdeler hvor bl. a. neutralitetskrenkelser med større sansynlighet kan ventes, har første ordens mål som har kanskje like stort krav på luftforsvar.

Men forholdet er dessverre det at vi idag ikke makter å sette opp ytterligere luftforsvar. Vi mangler materiell og øvet personell.

Disse 5 forsvar er kun nødtaftig oppsett

Oslo kan sies å ha et ganske effektivt dagforsvar når det bestilte ildledningsmateriellet kommer. Dette gjelder dog kun mot angrep i høyder 1500 - 7500 m og under 700 m. For dukkan- grep ligger byen ganske forsvarslos.

Og ved nattangrep må situasjonen nærmest betegnes som bekymringsfull.

De øvrige 4 luftforsvar er ennå kummerligere utstyrt.

Uvelser.

Mangler på repetisjonsøvelser er mere følelig her enn i noe annet våben. Flygevåbnet vårt står i samme klasse har sine repetisjonsøvelser. Det er like påkrevet for luftvernartilleriet hvor materiellet stadig er under rask utvikling, og som skal være klar til aksjon

umiddelbart ved krigsutbrudd. Der levnes ingen tid til øvelse.

Oslo og Raufoss luftvern har ennå ikke vært opsatt og øvet.

Øvelsesplassens (Stavern) etablissement er nu praktisk talt sprengt. Skal ~~xx~~ der øves mere enn én årsklasse må der nybygninger til.

Øvelsesplasser i andre landsdeler må tas i bruk.

Passivt forsvar.

a) Luftvarslingen.

forutsettes opsatt foruten på Østlandet også på Sør- og Vestlandet samt i Trøndelag.

Luftvernregimentet maktet denne opsettning. Alle samlestasjoner og de fleste poster oppsettes av oss.

Luftvarslingenettet er av praktiske grunner supplert med distriktskommando vakter (kabel og bro-) og sjøforsvarets kyst^{vakter}stasjoner.

Utenfor kystlinjen er idag ingen varselinje planlagt. Dette forholdet betinger et særlig skarpt beredskap for alle luftvern kysten rundt (dobbel besetning).

Kystvarselinjenes tetthet er heller ikke allti tilstrekkelig og der mangler en del alternative (indre) linjer.

~~Selv~~ For krigsalternativ A er altså ^{ikke} varselinje nok utbygget.

Krigsalternativ B og C forlanger en gjennomgående grensevarselinje. Vi mangler en større strækning langs østgrensen. Dessuten er avstan-

den inn til landegrensen for mange objekters vedkommende svært liten. Vanskelighetene med rettidig varseling er p.g.a. disse forhold store. Spørsmålet om utveksling av meldinger med vårt naboland burde derfor taes op.

Luftvarslingen mangler for en vesentlig del telefonmateriell. Den må derfor baseres på lokalrekvisisjon ved opsetning.

Ordningen med at Luftvernregimentet skal sette op varselingsposter av sine fullt stridsdyktige må en komme vekk fra. Til denne tjeneste må brukes folk av bakke opbud og frivillige (slettjærestandsdyktige).

a) Mørklegging og lysblending.

Mørkleggingsplaner er utarbeidet for det Sonnensjeldske.

På Estlandet er mørkleggingen øvet i de fleste distrikter. (Ikke for Oslo og Raufoss luftvern). I den øvrige del av landet er mørkleggingen praktisk talt ikke øvet. Heller ikke total mørkleggingen.

Samarbeidet med Marinen og festningene i mørklegningssaker er ikke effektivt. Fyrbelysning, festningslaskastere m.v.)

Spørsmålet er vanskelig og løses neppe før kommandoforholdene er brakt på det rene, *da* interessene er f.t. motstridene.

Varig lysblending er en politisak og må tas op i arbeidet med det civile luftforsvar.

c) Civilt luftvern.

Bessverre er der idag intet or-ganisert av denne viktige del av luftvernet.

De militære myndigheter ^{har} under luftvern-
øvelser, krigsspill og foredrag ^{der} forsøkt å vekke
interesse for saken blandt civile og det har
delvis lyktes. ~~Saken er også tatt op av H.P.F.~~

Den nyli vedtatte lov om civilt luftvern
vil forhåpentlig bringe en bedring i disse for-
hold. Saken er f.t. under komitébehandling.